DLA PRZYSZŁOŚCI

ROK 1936

NUMER SPRAWOZDAWCZY

MAJ 1937
WARSZAWA

CENA 0.50 Zł.

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU NACZELNEGO ORGANIZACJI PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

NA IX WALNY ZJAZD DELEGATEK

ZA OKRES OD 1 IX-1935 R. DO 31 VIII-1936 R.

* * *

Zarząd Naczelny odbył w okresie sprawozdawczym 33 zebrania w tem: 12 zebrań plenarnych i 21 zebrań Prezydium Zarządu Naczelnego.

W tym czasie Zarząd Naczelny wchodzi w skład oraz współpracuje nadal przez swe delegatki z Unią Polskich Związków Obrończyń Ojczyzny (5 osób), z Komitetem Społecznym Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju (2 osoby) oraz Radą Narodową Polek w pracach nad statutem i reorganizacją; do Rady Naczelnej R. N. P. wchodzą 2 delegatki Zarządu Naczelnego (3 osoby).

Ponadto przedstawicielki Zarządu Naczelnego biorą również udział w pracach przygotowawczych oraz Komisjach Kongresu Pracy Obywatelsko-Społecznej Kobiet (4 osoby). Na posiedzeniach Z. N. zostały przedyskutowane, a następnie komisyjnie przepracowane i uzgodnione z Unią tezy wychowania obywatelskiego.

Poza tym rozpatrzono i przyjęto projekt — częściowego oparcia funduszów Organizacji na groszowych oszczędnościach przez akcję puszek oszczędnościowych P. K. O. rozdanych wśród członkiń i sympatyków p. w. k. — i opróżnianych komisyjnie na rzecz Organizacji.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Naczelny zatwierdził następujące Koła: Będzin, Kutno, Skierniewice, Wierzchosławice, Nakło nad Notecią, Grodzisk Poznański, Wieliczka, Suwałki i Bochnia, oraz zatwierdzono decyzję Koła w Stęszewie o rozwiązaniu tego Koła z powodu braku warunków do pracy.

W wykonaniu uchwały VIII Walnego Zjazdu Delegatek — Zarząd Naczelny przyznał sztandary Kołom w Poznaniu i Radomiu.

Wydział Organizacyjny prowadził w dalszym ciągu prace przygotowawcze do wydania nowej instrukcji pracy Kół Lokalnych i sposobów ewidencji członkiń w związku z projektem nowego statutu.

Członkinie Zarządu Naczelnego odbyły szereg wyjazdów służbowych do Kół, oraz wzięły udział w uroczystościach poświęcenia sztandarów w Radomiu i Poznaniu.

Korespondencja N. Zarządu i Komendy Naczelnej liczy 3885 pism otrzymanych, 1797 pism wysłanych, w tem okólników i rozkazów wysłanych według rozdzielnika 43.

W zakresie urządzeń inwestycyjnych w okresie sprawozdawczym nie podjęto prac nowych, natomiast kontynuowano prace zapoczątkowane w roku ubiegłym, a więc:

1) Na terenie obozowym w Redłowie dobudowano 14 domków namiotowych, w Borowie 5 domków namiot. (Ilość domków namioto-

wych obecna: Spała 25, Istebna — 13, Borowo — 10, Redłowo — 17).

2) Ogrodzono drutem kolczastym teren obozowy w Redłowie.

3) Przeprowadzono niezbędne drobne remonty budynków obozowych w Istebnej, Skolem i Garczynie.

4) Na terenie i w budynkach dzierżawionych od Zarządu m. Warszawy, gdzie mieści się Ośrodek Pracy P. W. K. wykonano część robót przewidzianych planem przebudowy budynków i urządzenia boisk i ogrodu. Całkowitego wykończenia tych robót w związku z brakiem kredytów na ten cel nie przeprowadzono.

Ośrodek Pracy P. W. K. zatrudniający bezrobotne członkinie Organizacji w przeciętnej liczbie 30-tu uruchomiony 1.X.35 r. funkcjonuje normalnie prowadząc następujące działy pracy: stołownię, pracownię krawiecką i pralnię. Największy zakres pracy obejmuje prowadzenie stołowni, gdzie wydaje się posiłki dla uczestniczek wszystkich kursów żeńskich organizowanych na terenie Centrum Wyszkolenia Instruktorskiego P. U. W. F. i P. W.

Przez stołownie Ośrodka przeszło 8 kursów, w tem uczestniczek 172. Ilość wydanych porcyj żywnościowych stołowniczkom — 6921.

W pracowni krawieckiej w początkowym okresie istnienia Ośrodka wykonywano przeważnie roboty związane z wewnętrznym urządzeniem i potrzebami Ośrodka, a więc: szycie sienników, bielizny pościelowej i kuchennej, przeróbki płaszczy p. w., robota swetrów i t. p.

W okresie wiosennym natomiast zaczęły już wpływać obstalunki z zewnątrz, z których większość stanowiły zamówienia na mundurki pewiackie.

PRACA KÓŁ

Dane podane przez sprawozdania 72 Kół wykazały następujące cyfry dotyczące ilości członkiń:

Ilość członkiń rzeczywistych	1843
Ilość członkiń kandydatek	1672
Ilość członkiń współdziałających	818
Ilość członkiń popierających	313
Razem	4646

22 Kół sprawozdań nie nadesłało; dane cyfrowe nadesłane w lutym b. r. przez 13 z tych Kół, oraz dane z 9 pozostałych Kół oparte na zeszłorocznych sprawozdaniach wykazują:

Ilość członkiń rzeczywistych	293
Ilość członkiń kandydatek	151
Ilość członkiń współdziałających	139
Ilość członkiń popierających	47
Razem	746

Ogólna więc ilość członkiń w 94 Kołach Lokalnych O. P. W. K. wynosi:

Członkiń rzeczywistych	2136
Członkiń kandydatek	1823
Członkiń współdziałających	957
Członkiń popierających	356
	5272
W Kołach lok. i ośrod. instruk.	990
Ćwiczących	21553
Razem	22543
Ogółem członkiń	27815

Zestawienie członkiń ćwiczących w stałych zespołach w. f. i p. w. k.

W/g. zawodów	Ilość	W/g. wieku	Ilość
Młodzież szkolna . .	13.967	14 lat	1.388
Młodzież szkół dokształcających	2.003	15 — 16 „	7.552
Wolne zawody . . .	58	17 — 18 „	7.307
Instr. oświatowe . .	27	19 — 25 „	4.247
Nauczycielki . , . .	153	26 — 35 „	977
Pracownice biurowe .	228	36 — 45 „	76
Telegrafistki i telefonistki	208	powyżej 46 lat	6
Sanitarjuszki i higjenistki	15		
Pracownice handlowe	69		
Rzemieślniczki i rękodzielniczki	684		
Robotnice	1.184		
Włościanki	430		
Inne zawody	777		
Bez zawodu	1.750		
Razem	21.553		21.553

Praca Kół przeprowadzaną jest, jak i w latach ubiegłych w całym szeregu sekcyj, należy jednak równocześnie podkreślić brak wytycznych przy tworzeniu poszczególnych sekcyj — w niektórych bowiem Kołach brak sekcyj zupełnie, w innych znowu — są sekcje, działalność których powinna się zasadniczo pokrywać (np. dramatyczna i imprezowa), brak zaś natomiast sekcyj innych bardzo ważnych; w jeszcze innych działalność Koła nie pokrywa się z istotnymi zadaniami istniejących sekcyj.

Dowolność tworzenia sekcyj — w zależności od miejscowych potrzeb — powoduje również fakt, że tę samą pracę w różnych Ko-

lach robią sekcje o różnej nazwie. Troską więc Zarządu Naczelnego w następnym okresie pracy będzie uregulowanie sprawy organizacji i działalności sekcyj Kół Lokalnych.

Sekcjami, rozwijającymi najwyższą działalność są: sekcje **propagandy i dochodów niestałych** (w wielu Kołach pokrywają się z działalnością sekcyj imprezowych).

Propaganda w okresie sprawozdawczym rozwija się dość znacznie tak w centrali, jak i w Kołach, pomimo, że wzrost ilości sekcyj w sprawozdaniach nadesłanych w stosunku do ubiegłego okresu sprawozdawczego jest niewielki.

Środki, jakiemi dysponuje propaganda, prowadzona w Kołach Lokalnych są:

1. *Wzmianki w prasie* o bieżących pracach i imprezach umieszczane prawie że przez wszystkie koła w czasopismach codziennych,
2. *Artykuły do prasy* miejscowej, umieszczane przez większość kół, w czem najżywiej, sądząc ze sprawozdań, wykazało się pracą koło Lublin (10 artykułów), Poznań i Katowice (5 artykułów).
3. *Referaty* — wygłaszane na zebraniach członków, względnie innych organizacji, (Lublin — 27 referatów; Kraków — na ter. Niezal. Kl. Kobiet, Związku Pań Domu; Lwów— na ter. Kół Rodzicielskich; Łuck — na terenie Kół Gosp. Wiejskich; Poznań — na ter. Zw. Pań Domu i ZPOK; Chorzów — na ter. Tow. Polek — i t. p.); referaty te wygłoszone były bądź przez prelegentki miejscowe, bądź też przez prelegentki z ramienia Zarządu Naczelnego.
4. *Radio* — wykorzystywane do wygłaszania pogadanek, komunikatów, wywiadów (Lwów) i t. p.
5. Propagandowe *przedstawienia i ogniska*, organizowane w teatrach, kinach, świetlicach z zaproszonymi gośćmi i t. p.

Przy Zarządzie Naczelnym, czynny był Wydział Propagandowo - Prasowy, który pozostawał w stałym kontakcie z P. A. T. i prasą stołeczną, przesyłając wzmianki do prasy o wszystkich ważniejszych wydarzeniach z życia Organizacji oraz z Polskim Radio. Przewodnicząca Wydziału Propagandy objechała szereg Kół Lokalnych, wygłaszając w ich miejscach pobytu referaty propagandowe i odbywając konferencje z Zarządami Kół na temat organizacji akcji propagandy.

Sekcje lub referaty propagandy czynne były we wszystkich niemal Kołach Lokalnych. Akcja propagandowa rozwijała się bardzo żywo; w prowadzeniu jej współdziałały z członkiniami Kół członkinie Drużyn Pracy Społecznej, a częściowo i zespołów wyszkoleniowych, biorąc udział w imprezach o charakterze propagandowym.

Pracą, łączącą się ściśle z zagadnieniem propagandy, aczkolwiek wypływającą w pierwszym rzędzie z poczucia pewnej aktywności społecznej są **wystąpienia nazewnątrz**, w której biorą udział bodaj że wszystkie Koła Lokalne.

Będzie to więc przedewszystkim udział we wszystkich uroczystościach państwowych, narodowych i okolicznościowych, oraz defiladach większości Kół; wszystkie sztandary Organizacji brały udział w uroczystościach żałobnych, związanych z pogrzebem Serca Wielkiego Marszałka w Wilnie w dniu 12.V.36 r.

Cały szereg Kół witał powracającego z Francji Marsz. Rydza-Śmigłego; większość Kół witała powracające z manewrów wojska.

Bardzo wiele Kół bierze również udział w imprezach dochodowych organizowanych przez inne stowarzyszenia (tydzień L. O. P. P., P. B. K., P. C. K., F. O. N., F. O. M., Budowy Szkół Powszechnych i t. p.) — zyskując często uznanie i podziękowanie Władz Administracyjnych lub zainteresowanych stowarzyszeń (dyplom uznania z L. O. P. P. za wybitną pracę Koła w Lublinie).

Pomimo, iż zestawienie pracy Kół wykazuje bardzo małą ilość **sekcyj społecznych** — praca społeczna Kół jest dość żywą. W pracy tej pomagają Zarządom Kół Drużyny Pracy Społecznej.

Oprócz więc wymienionego wyżej udziału w zbiórkach ulicznych szeregu stowarzyszeń, praca społeczna Kół sprowadza się do następujących najważniejszych momentów, w których bierze udział większość Kół Lokalnych:

a) **udział w akcji pomocy poborowym,** wyrażający się w pierwszym rzędzie w organizowaniu i prowadzeniu świetlic — samodzielnie lub wspólnie z P. B. K.

b) **zbiórki na Komitet Pomocy Polesiu** (pieniądze, ciepła odzież, obuwie, produkty spożywcze),

c) **opieka nad najbiedniejszymi** (Kraków — imprezy dla biednych dzieci; Lublin — dożywianie niezamożnych uczestniczek H. S.; Lwów, Kielce i Słonim — zbiórka i rozdawnictwo odzieży dla najbiedniejszych dzieci i dla bezdomnych; Chorzów — gwiazdka dla najbiedniejszych; Grodno — dożywianie i douczanie 40 biednych dzieci w świetlicy; Brześć n/Bug.—

3 zabawy dla najbiedniejszych dzieci, choinka na placu miasta dla dzieci; Wilno — święcone dla kobiet z Domu noclegowego.

d) **opieka nad dziećmi** poza wymienionemi w punkcie c. Koło w Wierzchosławicach prowadzi świetlicę dla dzieci starszych (szycie — haftowanie — robienie zabawek, pogadanki, czytanki, śpiew, gimnastyka i gry), dla dzieci młodszych — dzieciniec.

e) **opieka nad grobami** uczestników walk o niepodległość i polskiej wojny.

Sekcje dochodów niestałych miały w okresie sprawozdawczym ciężkie zadanie, zdobywanie bowiem funduszy drogą organizowania imprez zostało bardzo zahamowane w okresie żałoby narodowej.

Pomimo to — szereg Kół nie ustawało w organizowaniu imprez dochodowych, organizując takie imprezy jak: sprzedaż pocztówek, kiermasze gwiazdkowe, pokazy mód, raut bez rautu (Grudziądz), loterie fantowe, przedstawienia amatorskie, odczyty i koncerty, przedstawienia w kinach oraz w okresie po zakończeniu żałoby — bale, zabawy taneczne, dancingi, czarne kawy i t. p. Zestawienie bilansów Kół daje nam pojęcie o wynikach jakie dały prace Kół w tym zakresie.

* * *

Miesięcznik „Dla Przyszłości", organ centralny O. P. W. K. do O. K. redagowany był, jak poprzednio, przez Komitet Redakcyjny. Zasadniczy kierunek pisma nie odbiegał od linii, nakreślonej przez Komitet Redakcyjny w r. ub.: pismo było uważane przede wszystkim za jeden ze środków pracy wychowawczej Organizacji.

System planowania numerów na rok zgóry został w r. sprawozdawczym całkowicie zaniechany. Powodem tego był coraz żywszy udział terenu w życiu pisma: teren, nadsyłając liczne artykuły, wysuwał sam zagadnienia, które wymagały omówienia w piśmie.

Pod względem treści — rok bieżący przyniósł dalszy rozwój. Wprowadzony został nowy dział: spółdzielczości, rozszerzone działy: artykułów o charakterze informacyjnym, oraz literacki. Duży dalszy rozrost okazały działy: z życia Organizacji, oraz dział młodzieży. Ten ostatni dział specjalnie rozwija się bardzo pomyślnie: młodzież chętnie wypowiada się w piśmie, przy czym jakość nadsyłanego materiału przedstawia się coraz lepiej.

W roku sprawozdawczym, jak w roku ubiegłym, wydany został w maju numer, poświęcony całkowicie pamięci Marszałka Piłsudskiego. Komitet Redakcyjny uchwalił iż numer taki wydawany będzie corocznie.

Minusem wydawnictwa, jak w roku ubiegłym, była konieczność zaciągnięcia dalszego długu w Zarządzie Naczelnym. I w tym okresie sprawozdawczym, jak w r. ub. pismo nie było samowystarczalne. Wpływy za prenumeratę, za rok 1936 wyniosły 4.015 zł. 23 gr., koszt ogólny wydawnictwa 4.708 zł. 9 groszy, zadłużenie więc w Zarządzie Naczelnym 692 zł. 86 gr.

Mimo to jednak, Zarząd Naczelny, na wniosek Komitetu Redakcyjnego, postanowił obniżyć prenumeratę pisma ze zł. 7 do zł. 4 rocznie, aby umożliwić wszystkim zespołom organizacyjnym i wyszkoleniowym prenumeratę. Ponadto — traktując pismo przede wszystkim jako jeden z poważnych środków pracy wychowawczej — Zarząd uchwalił wysyłanie bezpłatnie pisma wszystkim czynnym instruktorkom.

Obniżenie prenumeraty, oraz przeprowadzona przez Komitet Redakcyjny propaganda przyczyniły się, z końcem okresu sprawozdawczego, do zwiększenia ilości abonentów.

STAN FINANSOWY

Od 1/IV 1935 r. Organizacja P. W. K. przeszła na nowy rok obrachunkowy, obejmujący okres od 1/IX do 31/VIII, t. j. tak zwany rok wyszkoleniowy, według którego układany jest roczny plan pracy na przyszłość i sprawozdanie za rok ubiegły.

Na skutek tego zamknięcie rachunkowe w niniejszym sprawozdaniu obejmuje 17 miesięcy pracy: od 1/IV 1935 r. do 31/VIII 1936 r.

W związku z tym trudno jest przeprowadzić analizę wykonania preliminarza budżetowego ściśle za rok 1935/36. Natomiast za cały wyżej podany okres 17-miesięczny preliminarz wykonany został w 75%: na preliminowanych 700.000 zł. wykonano 530.461 zł. po stronie przychodu i 538.994 zł. po stronie rozchodu. Nadwyżka po stronie rozchodu — 8.533 zł. została pokryta z pozostałości z roku 1934/35; wyniknęła ona stąd, że nie wszystkie należności w związku z akcją obozową w roku 1936 wpłynęły do kasy Zarządu Naczelnego przed 31/VIII.36 r.

Różnica pomiędzy ogólną kwotą wykonanego budżetu, a kwotą wykazaną w bilansie, wynika stąd, że bilans Zarządu Naczelnego nie wykazuje kwot, uzyskiwanych przez Organizację w Okręgach.

Wydatki administracyjne — 14.628 zł. i nieprzewidziane — 34.273 zł. wykonano według

preliminarza, — natomiast na wyszkolenie przewidziano 280.640 zł. — wykonano — 211.337 zł., na zaopatrzenie materiałowe: 36.100 zł. — 14.231 zł., na inwestycje: 157.050 zł. — 95.176 zł.; zmniejszenia te tłomaczą się niemożnością uzyskania pokrycia w dochodach wg. zamierzeń preliminarza. Zarząd Naczelny był więc zmuszony zrezygnować z części projektowanych inwestycyj i z zaopatrzenia w sprzęt, Komenda Naczelna ograniczyła pozycję na wyszkolenie i wyjazdy. Ogólne wykonanie budżetu utrzymuje się w ramach budżetu z r. 1934/35 z pewną nadwyżką (50.000).

Przy jednoczesnym rozwoju pracy w terenie Organizacja walczy nadal z dużymi trudnościami finansowymi, chcąc pomimo wszystko sprostać potrzebom.

Chcąc zapewnić pracy własne pewniejsze źródło stałych większych wpływów, Zarząd Naczelny wprowadził puszki oszczędnościowe. Sposób, w jaki przewiduje się uzyskiwanie środków drogą tych puszek bez obciążania członkiń nowymi świadczeniami finansowymi uzasadnił Zarząd Naczelny w okólniku L. 2/37 styczeń 1937 r.

Udatność tej imprezy będzie zależała od masowości akcji. Obecnie mamy w terenie 7.438 puszek, wydanych w czasie od 17/I do 23/IV. Jak na tak niedługi okres jest to początek dość zachęcający. Pierwsze otwarcie puszek, Zarząd Naczelny urządzi na czerwiec b. r. Wtedy będziemy miały pierwsze wyniki finansowe i wówczas będzie można wyciągnąć wnioski na przyszłość.

Na wniosek Komisji do oceny zadłużeń Zarząd Naczelny skreślił część zadłużeń za okres do 1932 r. włącznie, a mianowicie: 898 zł. 43 gr. dłużnikom pojedyńczym, 791 zł. 76 gr. Zarządom Kół i 4.500 zł. - - spisał na straty, jako kwotę wpłaconą a conto budowy schroniska na Bukowinie. Strata ta została na sumę 4.000 zł. zrekompensowana przez Państwowy Urząd W. F. i P. W. subwencją na obóz w Koszewnikach.

W roku sprawozdawczym Zarząd Naczelny spłacił swoje zadłużenia z lat ubiegłych Komitetowi Społecznemu Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju w sumie 1.121 zł. 78 gr. W ten sposób wszelkie rozrachunki z Komitetem za czas do roku bieżącego są ostatecznie ukończone.

* * *

DZIAŁ FINANSOWY. Zestawienie wpływów i wydatków kół lokalnych które nadesłały sprawozdania jest podany poniżej.

Sprawozdawczość kół w tej dziedzinie poprawiła się znacznie; w tym roku przysłało sprawozdania 67 kół (w r. 34/35 tylko 36) przytem w takiej formie, że można było wykonać zestawienia ich bilansów. Niestety brak pozostałych sprawozdań uniemożliwił zestawienie ogólnej sumy funduszów, wypracowanych przez Koła.

Z przybliżonego porównania cyfr za r. 34/35 i obecnych wynika, że po stronie wpływów obniżyła się pozycja dochodów z imprez (co dla roku 35/36, Żałoby Narodowej, jest zupełnie zrozumiałe), następnie z ofiar i innych dochodów". Zwiększyła się natomiast pozycja składek członkowskich i zasiłków doraźnych.

Po stronie wydatków — można wnioskować, że naogół poszczególne pozycje nie wykazują większych zmian, z wyjątkiem pozycji wydatków na obozy i kursy, która się znacznie zmniejszyła i za przejazdy — też zmniejszonej; odbiło się to niewątpliwie na naszej akcji wyszkoleniowej. Dodatnią, a nowo wykazaną w sprawozdaniach, pozycją, są wydatki na utrzymanie świetlic.

Ogólnie — tak wpływy, jak też wydatki kół zmniejszyły się.

Z porównania tabeli z poprzedniego sprawozdania i obecnej, wynika, że na 28 kół, które można porównać — 12-tu suma się zmniejszyła, w 10-ciu pozostała bez zmian, w 6-ciu się powiększyła, przy tym wybitnie w kołach: Grodno, Radom, a szczególnie Równe.

Protokół Komisji Rewizyjnej:

Komisja Rewizyjna Organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju w składzie: pp. Chojko Halina i Kozicka Zofia, zebrana na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 1937 r. w lokalu Organizacji przy ul. Marszałkowskiej 81, w Warszawie, zbadała stan ksiąg buchalteryjnych za rok budżetowy 1935/36 i stwierdziła zgodność księgi kasowej, dziennika — głównej i szczegółowych z dowodami. Księgowość jest prowadzona b. dokładnie i przejrzyście, wygląd zewnętrzny ksiąg zasługuje na specjalne podkreślenie.

Komisja Rewizyjna uznała zestawienie bilansowe oraz zestawienie przychodów i rozchodów za zgodne z rzeczywistym stanem majątku Organizacji i stawia wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi Naczelnemu.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 1937 r.

Komisja Rewizyjna:

Halina Chojko, Zofia Kozicka.

BILANS ORGANIZACJI PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

na dz. 1 Września 1936 r. (za rok operac. 1 IV 1935 — 31 VIII 1936)

STAN CZYNNY

Kasa	11.828.02	
P. K. O.	8.312.99	20.141.01
Różni (dłużnicy)		26.948.72
Magazyn (Remanent)		5.679.06
Ruchomości	77.977 02	
Nieruchomości	62.273.33	
Inwestycje	143.338.45	283.588.80
Pismo „Dla Przyszłości"		1.365.30
Sumy przechodnie	19.165.71	
Papiery % %	150.00	19.315.71
		357.038.60

STAN BIERNY

Różni (Wierzyciele)		4.966.30
Sumy przechodnie		1,103.50
Nadwyżka bilansowa z lat ubiegłych		204.797.25
Fundusz amortyzacyjny z lat ubiegłych	23.903.97	
Fundusz amortyzacyjny z roku bieżącego	21.393.30	45.297.27
Nadwyżka bilansowa		100.874.28
		357.038.60

Rachunek rozchodów i przychodów

ROZCHÓD

Wydatki osobowe i org.	178.399.00	
„ kanc. 4.398.71 „ adm. 3.793.13	8.191.84	
Czynsz dzierżawy i utrzym. lokalu	8.060.79	
Obozy i kursy	95.201.15	
Wyd. nieprzewidziane	5.094 03	294.946.81
Strata na różnych	7.311.57	
„ „ ruchomościach	987.87	8.299.44
Amort. ruchom., nieruch. i inwest. za rok 1935/36		21.393.30
Razem wydatki		324.639.55
Nadwyżka bilansowa za 1935/36 r.		100 874.28
		425.513.83

PRZYCHÓD

Dochody niestałe		424.704.60
Magazyn (zysk ze sprzedaży)		809.23
		425.513 83

Księgowa: *M. Markiewicz*

Komsja Rewizyjna: *Halina Chojko*
Zofja K..zicka

Przewodnicząca:
Jadwiga Michałowska

Skarbniczką:
w/z *M. Kłysowa*

PRACA WYCHOWAWCZO-WYSZKOLENIOWA

w okresie sprawozdawczym dążyła w kierunku:

1. Przeprowadzenia planu wyszkoleniowego, opartego na programach Państwowego Urzędu W. F. i P. W., a przepracowanego przez Komendę Naczelną w formie rozplanowania materiału, oraz wskazówek organizacyjnych i metodycznych.

2. Organizowania wyszkolenia fachowego i praktyki dla absolwentek przysposobienia ogólno-wojskowego.

3. Organizowania III-go rocznika szkolenia p. w. k. w Drużyny Pracy Społecznej.

4. Szkolenia i doszkalania kadry instruktorskiej do poziomu nowych programów P. U. W. F. i P. W.

5. Podniesienia fachowego poziomu instruktorek stanowiących obsady administracyjne obozów letnich przez szkolenia oraz doszkalania w działach fachowych.

6. Ułatwienia instruktorkom pracy samokształceniowej nad sobą, oraz pracy instruktorskiej.

7. Szkolenia członkiń Kół Lokalnych na kursach informacyjno-organizacyjnych.

1. **Wyszkolenie w jednostkach p. w. k.** przeprowadzone zostało naogół we wszystkich, z nielicznymi wyjątkami, ośrodkach — według wytycznych Komendy Naczelnej.

Cały szereg ośrodków, które miały te czy inne trudności z przeprowadzeniem programów — wykończyło je na **koncentracjach,** które się odbyły w miejscowościach, podanych w załączonej poniżej tabeli.

Okręg (Koło)	Miejscowość (obóz)	Ilość dni	Ilość uczestniczek
I Radom	Rajce	7	57
II Kowel	Polska Góra	3	50
Łuck	Połonka	1	60
Rej. Wilno	Troki	10	101
Wil. Suwałki	Płociczno	3	60
III Białystok	Zielona	3	160
Grodno	Koszewniki	3 tury po 4 dni	203
IV Pabjanice	Rydzyny	3	56
Częstochowa		3	70
Rej. Sosnowiec	Istebna	4	56
Śląski Będzin	Istebna	8	20
Dąbrowa Górn.	Istebna	7	45
Biala - Bielsko	Porąbka	3	60
Katowice	miasteczko Śląskie	3	117
V Tarnów	Ryglice	2	36
Wieliczka	Dobranowicze	2	28
VI Lwów	Winniki	2	57
VII Leszno	Krzycko	2	15
Poznań	Sieraków	2	49
Gniezno	Powidz	3	32
Wąbrzeźno	Dąbrowa Łąka	1	15
VIII Gdynia	Redłowo	3	144
Grudziądz	Rogoźno	2	30
	Dąbie	3	30
Inowrocław	Wierzchosławice	3	50
	Bolimowo	3	100
IX Parczew i Bielsk Podl.	Woronice	3	25
Brześć n/B.	Izabellin	3	58
Siedlce	Patkowo	3	70
Pińsk	Horodyszcze	2	36
Nowogródek	Wygoda	3	49
X Jarosław	na Heluszu	4	57

Razem koncentracji: 30; uczestniczek: 1996.

2. **Wyszkolenie fachowe i praktyka dla absolwentek przysp. og.-wojsk.**

Pomimo trudności, z jakiemi spotykamy się ciągle przy organizowaniu kursów fachowych, ze względu na małą ilość instruktorek w stowarzyszeniach specjalizujących — ilość przeprowadzonych w terenie kursów fachowych wynosi — 76, przeszkolonych w działach facho-

wych p. d. o. k. 1995, kursów specjalnych w dziale w. f. k. 45 — przeszkolonych — 1050.

Sprawa praktyki, nastręczająca jak i w roku ubiegłym wiele trudności — w roku sprawozdawczym zdobyła jednak tereny nowe, jak: szpitale wojskowe, ambulatoria i izby chorych w jednostkach wojskowych, oraz świetlice żołnierskie.

Poza praktyką na obozach organizacyjnych, o czem będzie mowa niżej — na niektórych terenach młodzież nasza pełniła funkcje na koncentracjach męskiego p. w. w dziale administracyjnym i sanitarnym (Wieliczka, Bochnia, Jasło, Tarnów, Brzesko, Szaniew, Patków).

W szeregu Okręgów pewiaczki prowadziły świetlice dla poborowych. Prawie wszystkie absolwentki kursów świetlicowych prowadzą świetlice przy szkołach powszechnych. W całym szeregu miejscowości pomagają w lokalnych kancelariach i magazynach Organizacji P. W. K.

W zakresie szkolenia specjalnego wymienić należy kursy teoretyczne szybownictwa, które organizowały, względnie obsyłały Koła w: Kielcach, Prużanie, Grodnie, Warszawie, Nieświeżu, Poznaniu — ogółem kursy takie ukończyły 64 uczestniczki; w Białej Bielsku kurs modelarstwa ukończyło 7 uczestniczek.

3. Prace w zakresie Drużyn Pracy Społecznej.

W maju 1936 r. został zatwierdzony przy Komendzie Naczelnej referat Drużyn Pracy Społecznej, zadaniem którego jest kierowanie pracą Dr. Pr. Sp. w terenie.

W celu unormowania i ujednolicenia pracy Drużyn opracowany został na początku roku sprawozdawczego Regulamin Drużyn Pracy Społecznej, rozesłany do wszystkich ośrodków pracy.

Pomimo to — praca ta w terenie nie wszędzie jeszcze przybrała formy regulaminowe. W okresie wiosennym został zorganizowany kurs dla przodownic Drużyn Pracy Społecznej, w lecie zaś — obóz dla członkiń D. P. S., o którym mowa niżej.

Ilość Drużyn Pracy Społecznej wzrasta.

Zakres pracy, oprócz prac wymienionych w pkcie 2-im — obejmował w całym szeregu Kół udział w akcji społecznej, prowadzonej przez Koła Lokalne.

4. Szkolenie i doszkalanie kadry instruktorskiej — odbywało się na wielu kursach doszkolenia i III stopnia, zorganizowanych przez P. U. W. F. i P. W., a obesłanych przez Organizację.

We własnym zakresie Komenda Naczelna zorganizowała: dwa kursy przygot. do podinstr. (w Warszawie i Garczynie), oraz dwa kursy podinstruktorskie (dla absolwentek przysp. og.-wojsk. — uczenic, oraz — maturzystek, w Garczynie); trzeci kurs podinstr. zorganizowany został przez Komendę Okręgu V.

Doszkalanie instruktorek prowadzone było również:

WYKAZ INSTRUKTOREK wg WYSZKOLENIA
czynnych i urlopowanych

L. p.	OKRĘG	Wyszkolenie instruktorek p. w. k.						Instr. p. w. k. z fachow. p. d. o. k.	Instr. fachowe p. d. o. k.	Razem rubryki 8 i 10
		W. K. I.	instr. 2 typu	instr. II st i pod. st. t.	instr III st. i wstępny	podinstr. pom. i przyg	Razem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Komenda Naczelna	32	7	6	1	—	46	23	—	46
2	Warszawa	2	3	14	46	—	65	12	—	65
3	Okręg I	1	1	8	33	20	63	7	—	63
4	„ II	1	1	7	32	1	42	—	13	55
5	„ III	—	3	—	31	3	37	23	—	37
6	Rej. Wileński	1	1	5	12	—	19	9	—	19
7	Okręg IV	2	1	8	38	7	56	27	—	56
8	„ V	2	1	9	60	20	92	29	16	103
9	Rej. Śląski	2	—	11	52	31	96	23	—	96
10	Okręg VI	2	3	16	62	4	87	35	—	87
11	„ VII	1	1	7	61	10	80	—	35	115
12	„ VIII	4	3	16	48	32	103	41	3	106
13	„ IX	—	—	5	42	62	109	40	62	171
14	„ X	1	1	7	43	18	70	28	—	70
15	K. O. P.	—	—	3	13	9	25	4	—	25
		51	26	122	574	217	990	301	129	1119

a) na odprawach Komendantek Okręgowych (4 odprawy),

b) na odprawach Okręgowych (wszystkie Okręgi, prócz II i III; Okręg V — 4 odprawy; w Brześciu n/Bug. comiesięczne odprawy instr. objazdowych, oraz 2 konferencje dla Komendantek lokalnych i przewodniczących Kół).

c) na zjazdach koleżeńskich (Poznań — 3 zjazdy).

d) na terenie Małych Klubów Instruktorskich.

5. Doszkalanie instruktorek w działach fachowych przeprowadzone było:

a) na kursie doszkoleniowym administracyjnym, zorganizowanym przez Komendę Naczelną dla obsady administracyjnej obozów,

b) na instruktorskim kursie administracyjnym, zorganizowanym przez „Służbę Obywatelską" a obesłanym prawie całkowicie przez Organizację P. W. K.

c) na kursie instr. II kl. P. Cz. K., zorganizowanym przez Komendę Okręgu V-go dla instruktorek tegoż Okręgu.

d) na kursach świetlicowych P. B. K., zorganizowanych przez instruktorki Okręgowe P. B. K. — w szeregu Okręgów.

e) na kursach fachowych na obozach letnich — instr. III stopnia obrony przeciwlotniczo-gazowej oraz świetlicowych, zorganizowanych dla uczestniczek obozów letnich, a w których brały również udział instruktorki.

W Poznaniu zorganizowano kurs dla przodownic pracy społecznej na wsi.

6. Pomoc w zakresie pracy instruktorskiej.

Poza normalnymi wskazówkami, udzielanymi drogą rozkazów, instrukcji, programów oraz planów szkolenia — opracowana została przez Komendę Naczelną szczegółowa **instrukcja o organizacji i prowadzeniu obozów letnich,** ze specjalnym podkreśleniem działu administracyjnego obozów.

Poza tym — przy Komendzie Naczelnej utworzone zostały referaty: świetlicowy (o którym mowa niżej), oraz biblioteczny, który zorganizował w Centrali biblioteczkę instruktorską, wypożyczając książki z działu fachowego i ideowego, oraz kompletując na zapotrzebowanie ośrodków biblioteczki podręczne — w cenie 150 i 400 zł.

Zapotrzebowanie z terenu na biblioteczki było stosunkowo niewielkie, co należy prawdopodobnie tłomaczyć warunkami finansowymi; jednakże w całym szeregu Kół robione były wysiłki w kierunku kompletowania we własnym zakresie biblioteczek, osiągających nieraz cyfrę paruset tomów.

7. Praca świetlicowa od strony Komendy Naczelnej kierowaną była przez referat świetlicowy, zadaniem którego było udzielanie w tym zakresie wskazówek i pomocy, oraz na zapotrzebowanie ośrodków — materiałów do pracy świetlicowej i doszkolenia instruktorek.

Analogiczny referat powstał przy Komendzie Okręgu V, przesyłający na zapotrzebowania ośrodków materiały do programów okolicznościowych uroczystości.

Kwestionariusz rozdany do ośrodków wykazał, że trudności pracy świetlicowej wynikają głównie z braku stałego lokalu świetlicowego.

Zaledwie 67 ośrodków posiada stałe lokale świetlicowe i w tych ośrodkach jest prowadzona systematyczna praca świetlicowa. Zebrania odbywają się minimum raz na tydzień, a w kilku zaledwie ośrodkach świetlica dostępna jest stale (Kraków, Lwów, Lublin, Łódź, Leszno, Grodno, Czarna Wieś, Dąbrowa Górnicza, Kowel, Nieśwież). W ośrodkach nie posiadających stałego lokalu — praca świetlicowa ogranicza się do „ognisk" robionych w salach szkolnych. W pracy tej należy wyróżnić trzy typy świetlic:

a) świetlice dla członkiń hufców szkolnych,
b) świetlice dla oddziałów pozaszkolnych,
c) świetlice międzyjednostkowe.

Stawiając sobie jako zadanie wychowanie społeczne i wychowanie jednostki — świetlice te, w zależności od potrzeb środowiska, stosują różne formy pracy.

W programach świetlic H. S. obok części rozrywkowych i prac specjalnych, poważną część zajmują dyskusje z dziedziny ideologii, form, metod i zakresu pracy p. w. k.

Świetlice dla oddziałów pozaszkolnych mają charakter pracy oświatowej. W programie są pogadanki z różnych dziedzin — głównie z wiadomości obywatelskich i propagandy czytelnictwa.

Świetlice międzyhufcowe i międzyoddziałowe mają charakter wyłącznie wychowawczy. Głównym celem jest zapoznanie się dziewcząt z różnych jednostek — omówienie swoich doświadczeń i swoich prac. Z form pracy są gło-

wnie zajęcia rozrywkowe, organizacja wspólnych prac społecznych, organizacja obchodów, uroczystości narodowych. W tych ośrodkach, gdzie są stałe lokale świetlicowe, są wprowadzone formy samorządowe. Coraz lepiej przedstawia się sprawa instruktorek posiadających odpowiednie przygotowanie. Nie wszystkie jednak instruktorki mają kursy świetlicowe — na skutek czego nie we wszystkich jeszcze ośrodkach praca świetlicowa stoi na odpowiednim poziomie.

Największą ilość odpowiednio przygotowanych instruktorek posiada Okręg Krakowski. Może najpiękniej rozwiniętą i najracjonalniej prowadzoną jest praca świetlicowa w Kole Krakowskim, gdzie świetlica dostępną jest dla dziewcząt c a ł y d z i e ń, poza tym są c o d z i e n n e dyżury.

Świetlica ta jest czynną również w czasie wakacji. Wydaje własne pisemko. Instruktorki współpracują na terenie świetlicy z członkiniami Zarządu Koła.

Ilość świetlic wykazuje tablica „Zestawienie pracy Kół" (str. 14 i 15).

8. **Kursy informacyjno-organizacyjne** wykazują sprawozdania następujących Kół: Białystok, Bielsk Podlaski, Bydgoszcz, Chorzów, Częstochowa, Gdynia, Gniezno, Grodno, Inowrocław, Kołomyja, Konin, Kowel, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Łuck, Przemyśl, Poznań, Pińsk, Pińczów, Pabianice, Prużana, Parczew, Sambor, Słonim, Tuchola, Warszawa, Wadowice, Wierzchosławice, Włocławek, Zamość, razem — 32 Koła.

Ogółem ilość członkiń, przeszkolnych na powyższych kursach wynosi 624.

Poza tym szereg Kół (niestety, nie wszystkie Koła wykazują to w sprawozdaniach), organizowały kursy inf. dla innych stowarzyszeń (Grodno, Łódź i Warszawa, lub też przyjmowały członkinie innych stowarzyszeń na swoje kursy, jak również organizowały dla innych stowarzyszeń kursy z poszczególnych przedmiotów p. d. o. k. (Wieliczka i Włocławek obr. p/gaz.; Gdynia — strzelectwo i łucznictwo).

Na wiosnę 1936 r. zorganizowany został przez Komendę Naczelną k u r s d l a p r e-

Ilość ćwiczących w. f. w drużynach w. f. w kl.

Okręgi	Ogólna ilość cwiczących w f. w stałych zespołach wf. i pwk.	Specjalne zespoły w. f. — Druż. wf. i Hufczyki Kl. Sprawn.						Wynik prób sprawności				
		Zespoły	Uczest.	Zespoły	Uczest.	Razem zesp.	Razem uczestn.	P. O. S.	O. Strzel.	O. Łucz.	O. Narc.	Inne
Okręg Warszawa	1.366	4	154	14	341	18	495	243	196	—	—	—
„ I	1.167	1	27	1	28	2	55	230		—	1	8
„ II	1.353	3	87	—	—	3	87	181	81	—	3	—
„ III	882	3	55	—	—	3	55	286	120	23	1	—
„ Wileński	346	—	—	—	—	—	—	123		—	—	—
„ IV	2.411	—	—	—	—	—	—	330	124	38	1	—
„ V	1.203	13	277	2	80	15	354	342	65	44	36	12
„ VI	1.667	9	186	1	46	10	232	302	177	85	1	—
„ VII	1.772	14	180	2	20	16	200	504	309	—	41	—
„ VIII	1.912	6	94	—		6	94	454	195	28	—	—
„ IX	1.081	12	302	—	—	12	302	222	130	13	1	—
„ X	1.277	6	177	—	—	6	177	425	225	52	11	—
„ Wschodni	454	1	21	—	—	1	21	56	8	12	—	—
„ Śląski	2.484	8	156	—	—	8	156	857	267	15	33	—
	19.375	80	1.713	20	515	100	2.228	4.555	1.897	300	129	20

legentek kursów inform.-organizacyjnych, który ukończyło 19 uczestniczek.

W okresie lata zorganizowany został obóz dla członkiń Kół Lokalnych w Soli — o programie informacyjno-organizacyjnym.

9. **Wychowanie fizyczne.**

a) **Wychowanie fizyczne dzieci.** Zasięg prac w zakresie wychowania fizycznego dzieci w stosunku do lat ubiegłych zmniejsza się z roku na rok, z powodu zakazu Ministerstwa W. R. i O. P. zakładania drużyn w. f. w szkołach powszechnych.

Specjalne formy pracy stanowią drużyny w. f. tworzone w okresie sprawozdawczym:

a) przy szkołach powszechnych—tam, gdzie godziło się na to miejscowe kierownictwo lub inspektorat (częściowo w Okręgach: II, V, VII, IX i X).

b) w młodszych klasach szkół średnich, jako tak zwane „hufczyki", przerabiające w swoich programach wychowanie fizyczne, łącznie z pewnymi elementami z zakresu p. d. o. k.

Prócz drużyn w. f. — wychowanie fizyczne dzieci było prowadzone:

a) w zespołach gimnastycznych dla dzieci organizowanych przez Klub „Sprawność" w Krakowie,

b) w zespołach dziewczęcych w świetlicach p. w. k., w których prowadzono gry i zabawy — obok dożywiania dzieci, oraz pomocy w pracy szkolnej (Okr. III, V, IX i X); w Okręgu III w zimie uprawiano łyżwiarstwo,

c) Okręg IX zorganizował w Domaczewie obóz dla dziewcząt szkół powszechnych (Oddz. VI i VII) — z Okręgu Szkolnego brzeskiego;

d) Obozy dla drużyn w. f. i hufczyków, zorganizowanych przez Komendę Naczelną w Spale — w mies. sierpniu, oraz w Beskidzie i Soli— w mies. lipcu i sierpniu;

e) ogródki Jordanowskie (2) — zorganizowane w Krakowie.

b. **Wychowanie fizyczne kobiet.**

Zasięg pracy w zakresie wychowania fizycznego kobiet wzrasta wraz ze wzrastaniem ilości oddziałów pozaszkolnych, oraz ilością członkiń Kół Lokalnych.

Najbardziej rozpowszechnione i najliczniejsze formy pracy stanowią:

a) **oddziały pozaszkolne,** w których w. f. prowadzone jest systematycznie; w niektórych Okręgach (Rej. Śląski) — w. f. prowadzone jest w hufcach szkolnych przy szkołach dokształcających;

b) **we wszystkich hufcach szkolnych** wychowanie fizyczne prowadzone jest jako uzupełnienie programu ogólno-wojskowego — w formie gier sportowych i ruchowych, oraz łucznictwa wchodzących do programu ogólno-wojskowego;

c) **w klubach w. f. „Sprawność",** których ilość w okresie sprawozdawczym wzrosła do 20, prowadzone w. f. (gimnastyka, gry sportowe, lekkoatletyka, zaprawa do P. O. S., zaprawa narciarska, tenis, rytmika i t. p.) dla członkiń Kół Lokalnych oraz kobiet niestowarzyszonych;

d) **w sekcjach sportowych** Kół Lokalnych;

e) **w drużynach w. f.** — wiejskich i małomiasteczkowych (Okręg VII — Środa, Satków, Kalisz), przy szkołach zawodowych Z. P. O. K. (Równe), przy kursach kroju i szycia Tow. Ochrony Kobiet (Grodno);

f) **kursy narciarskie** — organizowane tak przez Centralę, jak i przez szereg ośrodków lokalnych (Okręg VI, IX);

g) **obozy wędrowne** (Okręg V) i **wycieczki piesze** (cały szereg ośrodków);

h) **kursy dla komendantek drużyn w. f.** — zorganizowane przez Okręg V;

i) **kursy łucznicze** — przez Okręg V.

Największe możliwości pracy w zakresie w. f. k. posiadają: Kluby „Sprawność", oraz praca na terenie oddziałów pozaszkolnych w większych ośrodkach; praca w ośrodkach mniejszych napotyka na duże trudności, w związku z brakiem odpowiednich sal, bo wskutek tego może być prowadzona jedynie na wiosnę i w jesieni.

Ogólne warunki pracy w okresie sprawozdawczym nie różnią się specjalnie od okresu poprzedniego.

Współpraca ze stowarzyszeniami naogół duża, w szczególności ze stowarzyszeniami fachowymi, jak: L. O. P. P., P. B. K., Służba Obywatelska, oraz Stow. prowadzącemi pracę w zakresie p. d. o. k., jak: R. W., Z. P. O. K., Straż Pożarna.

Z Pol. Cz. K. jest współpraca na terenie Okręgu II, IV i częściowo V-go (w Krakowie); nie dało się natomiast uzyskać współpracy z P. C. K., na terenie Okręgu VI-go, (który zresztą mało współpracuje z innymi stowarzyszeniami, prócz L. O. P. P.); Okręg VIII (prócz Torunia). Na terenie Śląska ścisła współpraca z Tow. Młodych Polek.

Trudności w pracy, jak i w ubiegłym roku w okresie sprawozdawczym sprowadzają się przeważnie do momentów, źródłem których są trudności finansowe.

Zaliczyć do nich należy:

1) **Brak instruktorek,** wynikający nie tyle z braku odpowiedniej ilości instruktorek przeszkolonych, ile niemożności całkowitego dysponowania przeszkolonymi instruktorkami, które albo są całkowicie zaabsorbowane pracą zawodową (w pierwszym rzędzie nauczycielki), nie mogąc zbyt dużo czasu poświęcać pracy instruktorskiej, albo są bez pracy — będąc wówczas do dyspozycji Organizacji jedynie w miejscu zamieszkania, co nie zawsze pokrywa się z potrzebami pracy.

2) **brak sprzętu wyszkolenia** — coraz jaskrawiej zaznaczający się w latach ostatnich.

3) **brak świetlic** — szczególnie w mniejszych ośrodkach, ogromnie utrudniający pracę tak wyszkoleniową jak i wychowawczą, o czym była mowa wyżej.

4) **trudności wynikające z dużych odległości** i braku środków lokomocji (Okr. II i Wschodni).

Akcja obozowa.

Przy organizowaniu obozów letnich w roku sprawozdawczym — Komenda Naczelna wychodzi z pewnych założeń nowych, będących wynikiem doświadczeń z lat poprzednich.

Pozostawiając bez zmiany zasadę organizowania obozów dla młodzieży szkolnej Okręgami, oraz stosując w dalszym ciągu zasadę wymienności terenów, tak ważną ze względów wychowawczych i krajoznawczych, Komenda Naczelna opiera w okresie sprawozdawczym organizację obozów na następujących zasadach:

1. Oparcie przyjmowania na obozy młodzieży szkolnej na zasadzie selekcji, założeniem której było postawienie kwestji udziału w obozach jako *wyróżnienie*, czy *nagrodę* za stosunek do pracy w roku szkolnym.

Wynikiem tego posunięcia było nie tylko ożywienie zainteresowania się uczestniczek hufców sprawą udziału w obozach, ale przedewszystkim wpłynęło to bardzo dodatnio na podniesienie poziomu obowiązkowości uczestniczek obozów z hufców szkolnych, oraz całkowite wyeliminowanie z pracy obozowej momentów, w których, jak w roku ubiegłym — obóz traktowany był często przez uczestniczki li tylko jako letnisko lub kolonia wypoczynkowa.

2. Przesunięcie terminu rozpoczęcia pracy obozowej na pierwsze dni lipca, czyli w 10 — 14 dni po zakończeniu szkoły.

Odbiło się to nie tylko na stosunku do pracy uczestniczek, ale przedewszystkim na stanie zdrowotnym oraz zewnętrznym wyglądzie uczestniczek, jaki rzucał się w oczy przy inspekcjonowaniu obozów nawet w pierwszym okresie ich tworzenia.

O ile w roku ubiegłym stwierdzało się *w pierwszym okresie obozów* silne przemęczenie młodzieży szkolnej, niedożywienie, apatię i senliwość, co ustępowało wprawdzie w drugim okresie trwania obozu, stanowiło jednak duże trudności w pracy okresu pierwszego; w roku sprawozdawczym młodzież ta, nawet w pierwszym tygodniu obozu, przedstawiała się pod tym względem znacznie lepiej.

Uzyskane przez uczestniczki obozów wyniki pod względem zdrowotnym — charakteryzuje załączona tabela, zestawiona według sprawozdań lekarek obozowych.

Miejscowość	Rodzaj obozu	Ogólna poprawa	Odólne pogorszenie	Stan bez zmian
Garczyn	Instrukt.	14%	18%	68%
Skole	Robotn.	30%	2%	68%
Beskid	Członk. Kół Lok.	68,5%	5,2%	26,8%
Spała	młodzież szkolna i pozaszkolna	70%	1%	24%
Koszewniki	młodzież szkolna	80%	0,5%	19,5%
Redłowo	młodzież szkolna	82%	0%	1.%
Borowo	młodzież szkolna	98%	—	2%

Ogółem — *stan zdrowotny wszystkich uczestniczek obozów przedstawia się dobrze.* Pewne odchylenie stanowił obóz w Redłowie, uczestniczki którego były pod względem zdrowotnym dość słabe, często bardzo źle kwalifikowane przez lekarzy szkolnych, co prawdopodobnie należy tłomaczyć specjalną atrakcyjnością tego terenu również ze względów zdrowotnych.

Nie przeszkodziło to zresztą w uzyskaniu tak dobrych wyników, jak załączona tabela wskazuje.

3. Organizowanie kursów fachowych na obozach dla hufców szkolnych było jedną z najpoważniejszych trosk Komendy Naczelnej — ze względu na trudności, na jakie napotyka organizacja tych kursów w terenie, — w związku z ustawicznym brakiem, szczególnie w małych miejscowościach, fachowych sił w tym zakresie.

Z kursów tych bardzo dobrze zostały zorganizowane, przy pomocy stowarzyszeń fachowych, jak: P. B. K., P. C. K., „Służba Obywatelska" i L. O. P. P. — następujące kursy:

1. kursy sanitarne (Obozy w Redłowie, Borowie i Spale),
2. kursy z obrony p/gaz. (Koszewniki, Istebna, Redłowo, Borowo i Garczyn),
3. **kursy dla przodownic świetlicowych** — (Istebna i Redłowo),
4. **kurs łączności** — (w Koszewnikach),
5. **kursy administracyjne** — (Koszewniki, Spała i Istebna).

4. Zorganizowanie na obozach praktyki dla absolwentek zimowych kursów fachowych— znów w związku z trudnościami, na jakie napotyka znalezienie w terenie odpowiednich terenów praktyki, szczególnie dla młodzieży szkolnej.

Absolwentki przysposobienia ogólno-wojskowego i kursów fachowych pełniły więc grupami na wszystkich obozach praktykę w zakresie sanitarnym (Izby Chorych), administracyjnym (kuchnie, magazyny żywnościowe i materiałowe).

Na obozie w Redłowie absolwentki kursów świetlicowych przerabiały praktykę, prowadząc zajęcia świetlicowe i całkowitą opiekę nad półkolonią dziecięcą, zorganizowaną z dzieci miejscowych bezrobotnych.

W związku ze zwiększającą się ilością absolwentek kursów fachowych — w roku bieżącym Komenda Naczelna zamierza zorganizowanie na obozach całych kompanij praktykantek, oraz opracowanie takiego programu pracy, który dawałby możność przerobienia praktyki wszystkim uczestniczkom.

5. Zorganizowanie obozu dla III okresu szkolenia, uczestniczki którego zgrupowane są w „drużynach pracy społecznej".

Obóz ten zorganizowano w okresie sprawozdawczym w Postołówce na Podolu, posiadał zupełnie specjalny charakter i zastosowany po raz pierwszy program, w którym, obok prac, mających za zadanie pogłębienie wiadomości z zakresu przysposobienia ogólno-wojskowego, oraz pracy wychowawczej, uczestniczki obozu prowadziły pracę społeczną, pomagając ludności wiejskiej.

Przeprowadzane przez uczestniczki obozu wywiady społeczne na wsi, zapoznały je z życiem i potrzebami wsi, odsłaniając równocześnie te momenty życia ludności, w których pomoc uczestniczek stawała się potrzebną.

Stałą formą pracy, prowadzonej przez uczestniczki obozu w ciągu całego trwania obozu, było prowadzenie zespołów dziecięcych w przedszkolach 3 okolicznych wsi.

Prace, prowadzone dorywczo — w razie potrzeby — obejmowały pomoc w gospodarstwie, gotowaniu, szyciu, praniu, a nawet pomoc w żniwach.

Duże znaczenie miał fakt, że obóz ten zorganizowany został na kresach (pow. Kopyczyńce), gdzie bardziej niż w innych dzielnicach potrzebne jest pogłębienie wśród ludności świadomości narodowej i państwowej.

Bezwątpienia obóz ten, zarówno przez pracę wśród dzieci, z których wiele nie znało nawet polskiego języka, jak i przez bezpośredni kontakt pewiaczek z miejscową ludnością — przyczynił się do pogłębienia tej świadomości.

Jeżeli zaś chodzi o uczestniczki — to dał im on możność pierwszego zetknięcia się z żywą a nie literacką wsią, żywym zagadnieniem miejscowym, warunkami pracy na wsi, oraz pozwolił na pogłębienie w nich szacunku do szarej, nieustępliwej pracy dnia codziennego.

6. Obesłanie przez nasze uczestniczki obozu szybowcowego P.U.W.F. i P.W. w Ustajnowej, gdzie uzyskałyśmy kilkanaście miejsc.

Ukończyło obóz w Ustjanowej 7 uczestniczek — 2 uzyskało kategorie A, 5 — kategorie B.

---

1. **Organizowanie kolonii wypoczynkowych** dla młodzieży, stosowane w ciągu paru lat ostatnich na najpiękniejszych terenach obozowych, — dało obesłanie tak małe, że trzeba będzie organizowania tego typu obozów zaniechać.

2. **Organizowanie obozów dla członkiń Kół Lokalnych,** w objektach wydzierżawianych, acz kolwiek dawało możność wyboru najpiękniejszych miejscowości, to jednak było połączone z tak dużym nakładem finansowym, że wobec niedostatecznego zainteresowania się tą sprawą, czy też trudnościami innej natury ze strony naszych członkiń Kół Lokalnych nasuwał ciągłe obawy deficytu.

Z tego też względu Komenda Naczelna zamierza w roku bieżącym zorganizować tylko jeden obóz we własnym schronisku w Istebnej.

Cała administracja wymienionych obozów, oraz wyszkolenie uczestniczek spoczywało, jak i w latach ubiegłych, na kadrze instruktorskiej Organizacji P. W. K.

Prócz tego — Organizacja P. W. K. dała obsadę administracyjną obozów P. U. W. F. i P. W. w Sierakowie, Kielcach i Garczynie.

Zestawienie pracy Kół Lokalnych

L. p.	Miejscowość	ILOŚĆ CZŁONKIŃ															Ilość instruktorek czynnych	Wyniki prób sprawności				Praca świetlicowa				Sekcja pracy (gosp. materiał)	Sekcja propag.	Sekc. doch. niest. i impres	Sekcja sport.	Sekcja społeczna	Sekc. kult.-oświat.	Zespoły specjalne				
		rzecz.			kandydat.			współdz.			popier.			ćwiczące																						
		stan	+	—	stan	+	—	stan	+	—	stan	+	—	stan	+	—		P. O. S.	O. S.	O. Ł.	O. N.	własna świetlica	wspólna świetlica	lokal szkolny	sekcja świetlicowa							M. K. I.	drużyny pracy społecznej	zespoły fach.	zespoły W. F.	Sprawność"
1	Baranowicze	4	—	—	—	—	—	25	18	4	—	—	—	113	—	—	6	52	4	2	—	+	—	—	+	—	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—
2	Białystok	58	—	16	18	7	19	—	—	—	—	—	—	375	253	—	7	123	43	7	—	+	—	1	+	—	—	+	+	—	+	—	1	1	1	—
3	Będzin	10	—	—	14	—	—	32	10	3	—	—	—	86	—	—	1	15	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Biała Bielsko	38	—	9	10	5	—	—	—	—	—	—	—	508	—	—	11	24	22	1	1	+	—	—	+	—	+	+	+	—	—	+	—	—	2	—
5	Bielsk Podlaski	11	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—	—	2	—	3	—	—	—	+	1	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Bochnia	10	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	—	1	10	5	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
7	Bydgoszcz	56	4	10	65	7	13	-	—	—	14	—	—	459	122	128	12	30	30	15	5	+	—	—	—	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—
8	Brześć n/Bug.	41	—	—	8	—	—	26	—	—	4	—	—	64	—	—	9	35	65	4	—	+	—	—	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	1	—
9	Chełmno	1	—	—	—	—	—	15	—	9	—	—	—	50	—	—	1	30	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Chorzów	86	—	—	9	1	—	16	—	—	—	—	—	181	—	—	2	3	17	—	—	—	+	1	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—
11	Czarna Wieś	19	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	5	12	1	7	3	1	—	—	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	1	—	—
12	Częstochowa	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	433	57	—	4	82	3	21	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
13	Dąbrowa Górn.	16	—	—	—	—	—	39	9	10	—	—	—	145	—	—	5	48	49	6	—	+	—	2	+	—	+	+	—	—	—	—	1	—	—	—
14	Drohobycz	—	—	—	—	—	—	24	—	2	—	—	—	70	—	—	3	63	6	2	4	—	—	3	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	1	—
15	Gdynia	35	—	—	23	13	8	6	—	—	16	—	—	296	120	—	6	—	9	—	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—	—	+	1	—	—	+
16	Gniezno	41	—	—	16	11	—	1	—	—	—	—	—	197	20	—	4	96	19	2	—	+	—	—	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—
17	Grodno	45	11	14	14	—	—	16	—	—	—	—	—	213	2	—	10	120	51	6	—	+	—	3	+	+	+	+	+	+	+	—	3	—	2	—
18	Grodzisk Pozn.	17	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	1	4	—	—	1	—	+	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
19	Grudziądz	20	8	—	117	—	10	62	—	20	14	14	—	201	—	17	14	54	35	10	2	+	—	1	—	+	+	+	+	—	—	+	1	2	2	—
20	Inowrocław	7	—	—	87	23	3	—	—	—	—	—	—	210	—	10	4	5	—	—	1	+	—	2	—	+	—	+	—	—	—	+	1	—	2	+
21	Jasło	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	69	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jarosław	8	—	—	9	5	—	27	7	4	—	—	—	173	—	—	7	105	52	22	2	+	—	—	—	—	+	+	—	—	—	—	1	1	—	—
23	Jędrzejów	17	—	2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	32	14	18	2	12	2	—	—	—	+	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Kalisz	40	—	—	22	—	—	20	—	—	—	—	—	389	—	—	—	46	43	7	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Katowice	94	—	26	22	22	—	—	—	—	—	—	—	593	143	—	12	228	15	13	2	+	6	6	+	—	+	+	+	—	—	+	1	—	—	—
26	Kielce	50	—	2	20	10	—	9	—	—	1	—	—	250	41	—	11	105	147	27	1	+	—	3	+	+	+	+	—	—	—	+	1	1	3	+
27	Koło	3	—	—	21	—	22	—	—	—	12	—	8	31	3	—	1	—	2	—	—	+	—	—	—	—	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—
28	Kołomyja	37	—	6	21	10	1	22	3	1	—	—	—	253	101	64	14	32	13	17	—	2	—	1	+	+	—	—	+	—	+	+	2	1	2	+
29	Konin	23	—	5	22	17	—	11	—	4	—	—	—	37	—	—	1	5	5	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Kowel	28	10	3	16	4	4	1	—	—	39	7	8	217	111	22	5	79	74	1	1	+	—	—	—	+	+	+	+	—	—	—	1	—	1	—
13	Kraków	73	—	5	109	49	—	28	2	—	—	—	—	644	—	48	25	143	41	22	34	2	—	5	+	+	+	+	+	—	—	+	1	4	9	+
32	Leszno	—	—	—	41	6	—	—	1	—	—	—	—	179	37	—	6	82	32	27	—	+	+	1	+	—	+	+	—	—	—	+	—	3	—	+

33	Lida	8	—	—	20	6	3	7	1	1	2	—	—	81	—	—	3	50	5	—	—	+	—	—	—	—	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—
34	Lublin	82	2	11	17	17	—	15	—	18	12	1	—	473	249	—	13	21	2	—	1	+	—	—	+	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	+
35	Lubraniec	23	—	—	8	—	—	9	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	+	—	—	—	—	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—
36	Lwów	39	—	—	56	—	—	28	—	—	21	—	—	483	—	—	19	106	4	70	7	+	—	3	+	+	+	+	—	+	—	+	1	1	—	+
37	Łowicz	4	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	136	—	—	4	68	10	—	—	—	—	1	—	—	—	+	—	—	—	—	1	1	—	—
38	Łódź	47	17	16	7	21	17	21	12	17	—	—	—	1147	—	265	24	70	32	4	—	+	—	3	—	+	+	+	+	—	—	+	1	—	—	—
39	Łuck	5	1	—	9	—	—	12	—	2	15	2	2	108	18	18	3	11	13	1	—	—	1	—	—	—	—	+	+	—	+	+	—	—	—	—
40	Nakło n. N.	24	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	54	—	—	1	16	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	—	—	—
41	Nowogródek	3	—	2	20	1	9	—	—	—	—	—	—	61	—	6	1	15	8	—	—	+	—	1	+	—	—	+	—	+	—	—	—	—	1	—
42	Ostrów Wlkp.	3	—	—	10	—	—	18	—	—	—	—	—	121	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Parczew	30	—	—	115	—	—	—	—	—	10	—	—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Pabianice	7	1	—	17	3	1	3	—	—	—	—	—	66	—	14	3	27	18	9	1	—	+	—	—	—	+	+	—	—	—	—	1	—	1	—
45	Piotrków	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	Pińczów	—	—	—	24	11	22	—	—	—	—	—	—	58	20	26	3	88	3	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
47	Pińsk	6	1	—	15	4	—	59	—	—	—	—	—	100	15	—	6	—	1	—	1	—	1	—	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—
48	Płock	15	2	—	27	5	—	15	—	—	—	—	—	188	20	—	5	—	32	1	1	+	—	2	—	+	+	+	+	—	—	—	1	1	2	—
49	Poznań	134	32	14	18	4	11	45	23	5	—	—	—	508	245	—	21	128	62	7	—	2	+	3	+	+	+	+	—	—	—	—	3	3	3	+
50	Przemyśl	12	—	—	8	1	—	16	11	—	3	—	—	100	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
51	Prużana	29	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	77	—	—	2	12	32	—	—	—	—	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	1	—
52	Radom	42	—	—	21	—	—	—	—	—	15	—	—	622	—	—	20	91	76	—	—	+	—	—	—	—	+	+	—	—	+	+	1	2	1	—
53	Równe	23	5	13	3	—	—	1	—	—	—	—	—	131	4	—	2	12	30	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
54	Sambor	8	—	—	2	—	2	21	—	10	41	3	20	55	—	32	2	6	—	4	2	+	—	—	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—
55	Siedlce	5	2	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56	Skierniewice	—	—	—	24	—	3	—	17	—	20	—	—	26	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	Słonim	27	—	—	12	—	—	—	9	—	—	—	—	72	—	56	3	22	5	—	—	+	—	1	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
58	Sosnowiec	32	—	2	23	—	—	—	—	—	—	—	—	160	88	—	6	31	25	—	—	—	+	1	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	1	—
59	Stryj	—	—	—	29	18	—	21	—	—	—	—	—	88	—	—	7	2	—	—	1	—	—	—	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	1	—
60	Suwałki	6	—	—	9	—	—	2	—	—	—	—	—	160	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	Tarnopol	10	6	1	41	—	—	15	7	4	96	—	—	96	—	—	4	37	8	1	1	+	—	3	+	—	+	—	—	—	+	—	1	—	—	+
62	Tarnów	13	—	1	8	—	—	4	—	—	36	—	—	134	—	—	10	40	15	9	4	—	—	3	—	—	+	+	—	—	—	—	1	2	4	—
63	Toruń	15	—	—	5	—	—	41	—	—	—	—	—	178	—	36	5	37	15	18	2	+	—	—	+	—	+	—	—	+	—	—	1	1	—	—
64	Tuchola	17	1	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	22	1	—	1	—	—	—	—	—	+	—	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
65	Warszawa	87	9	8	187	24	—	—	—	—	—	—	—	1141	—	21	54	243	91	13	17	—	—	1	—	—	+	+	—	—	—	—	4	—	4	—
66	Wadowice	4	1	—	17	10	4	23	—	—	—	—	—	55	—	—	—	11	5	3	1	+	+	1	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	1	—
67	Wąbrzeźno	15	13	—	29	—	—	3	—	—	—	—	—	16	—	—	1	3	2	—	—	—	+	1	—	—	+	—	—	—	+	—	—	—	—	—
68	Wieliczka	15	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	57	—	—	2	42	—	—	—	—	—	1	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—
69	Wierzchosław.	3	—	—	43	—	—	25	—	—	—	—	—	15	—	—	1	—	—	—	—	—	+	—	—	—	—	+	—	+	+	—	—	—	1	—
70	Wilno	15	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	213	30	—	5	68	9	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	+	1	—	—	—
71	Włocławek	84	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	272	16	54	10	76	28	1	2	+	+	1	—	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—
72	Zamość	23	4	14	8	—	—	14	10	2	—	—	—	169	—	—	2	10	5	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+
		1843	144	191	1672	315	122	818	139	116	313	27	26	14263	1761	851	443	3039	1374	362	96	42	21	61	24	19	40	43	11	7	14	19	32	20	43	12

Zestawienie wpływów i wydatków Kół Lokalnych

które nadesłały sprawozdania kasowe za okres od 1.IV 1935 r. do 31.VIII 1936 r.

L. p.	KOŁO	Saldo z 31-III 1935 r.	WPŁYWY: Wpisowe	Składki	Ofiary	Dochody z imprez	Zasiłki	Inne dochody	Razem zł. gr.	WYDATKI: Wydatki osobowe	Koszta podróży	Administracja	Zakup sprzętów i ekwip.	Obozy i kursy	Wydatki sekcji	Utrzymanie świetlic	Zarząd naczelny	Inne wydatki	Razem wydatki	Saldo w dniu 31 VIII-36	Razem zł. gr.	L. p.
1	Będzin	228,88	18,—	239,50	54,80	267,32	—	225,—	1.033,50	55,—	15,10	103,63	153,—	175,20	6,65	—	70,—	214,80	793,38	240,12	1.033,50	1
2	Biała Bielsko	937,58	9,50	301,30	20,—	166.65	1718,30	3,—	3.156,33	2.064,43	277,10	627,45	65,—	—	—	30,—	18,15	—	3.083,13	73,20	3.156,33	2
3	Biała Podlaska	4,37	6,—	72,85	61,45	142,91	20,—	—	307,58	—	—	22,05	17,25	129,52	6,10	—	—	90,04	264,96	42,62	307,58	3
4	Białystok	238,22	16,—	481,20	400,—	51,73	1.040,—	—	2.227,15	1.040,—	49 80	255,94	31,58	593,20	—	—	84,30	84,95	2.139,77	87,38	2.227,15	4
5	Bielsk Podlaski	374,51	—	190,—	—	—	250,—	121,80	936.31	27,—	38,10	43,76	—	90,—	—	128,55	2,50	476,30	806,21	130,10	936,31	5
6	Bochnia	—	7,—	2,75	—	124,86	175,—	—	309,61	—	13,—	—,55	—	149,95	—	—	7,—	28,94	199,44	110,17	309.61	6
7	Brześć n/B	104,31	5,—	520,—	55,—	418,98	5.269,—	164,10	6.536,39	2.247,05	222,70	1.130,—	129,90	1.760,40	306,74	20.98	72,—	308,62	6.198,39	338,—	6.536,39	7
8	Chełmno	746,85	2,—	197,—	59,50	55,09	—	—	1.060,44	80,—	28,70	40,39	115,80	135,—	—	—	12,—	54,39	466,28	594,16	1.060,44	8
9	Chorzów	968,06	27,—	773,—	213,09	1.152,17	250.—	23,70	3.407,02	150,—	52,40	191,30	—	1:011,12	684,75	—	47,40	120,—	2.255,97	1.150.05	3.407,02	9
10	Czarna Wieś	507,65	3,—	126,23	—,90	20,—	158,—	134,15	949,93	—	49,02	69,03	118,96	481,10	107.67	51,35	12,—	45,83	934,96	14,97	949.93	10
11	Częstochowa	68,40	—	178,50	—	416,13	243,—	1,46	907,49	—	94,78	[illegible]4,11	237,35	205,99	304,67	24,60	—	—	881,50	25,99	907.49	11
12	Czersk	41,01	12,—	46,—	—	71,80	—	—	170,81	—	4,80	12,40	20,25	25,—	—	—	—	57,85	120,30	50,51	170,81	12
15	Dąbrowa Górn. (od 1. III. 35 do 31. VIII. 36)	11,81	24,—	394,30	—	855,28	100,—	316,19	1.701,58	—	54,60	130,—	247,38	183,30	115,18	608,23	14,—	285,—	1.637,69	63,89	1.701,58	13
14	Gdynia	1.141,46	—	235,64	3.026,84	170,20	5.400,—	271,71	10.245,85	—	56,—	138,49	79,50	8.068,91	241,69	474,22	30,—	247,15	9.335,96	909,89	10.245,85	14
15	Gniezno	139.89	—	220,50	—	290,50	—	5,80	656,69	—	82,70	58,59	—	150,90	154,51	50,80	74,25	14,72	586,47	70,22	656,69	15
11	Grodno	34,98	16,50	477,—	234,83	114,50	1.869,50	2.549,50	5.296,81	240,—	473,65	111,95	—	3.156,74	—	847,40	184,40	186,38	5.200,52	96,29	5.296,81	16
17	Grodzisk Pozn. (od 20. III. — 31. VIII. 36)	—	15,—	25,50	—	—	—	—	40,50	5,50	—	5 93	—	—	—	—	6,—	—	17,43	23,07	40,50	17
18	Grudziądz	215,37	17,—	523,60	16,20	339,35	1.813,86	24,20	2.949,58	1.080,—	159,70	168,38	182,14	525,50	281,57	195,47	71,—	78,90	2.742,66	206,92	2.949,58	18
19	Inowrocław	102,60	25,—	556,25	—	275,80	150,—	—	1.109,65	—	94,10	176,66	118,70	460,70	—	67,62	35,—	69,40	1.022,18	87,47	1.109,65	19
20	Jarosław	16,61	—	252,50	169,25	438,24	429,40	228,50	1.534,50	20,—	74,90	137,07	91,92	863,35	—	18,40	24,60	272,82	1.503,06	31,44	1.534,50	20
21	Jędrzejów	166,14	4,—	206,—	—	367,25	—	10,91	754,30	50,—	29,45	59,05	—	290,—	66,93	—	27,40	44,61	567,44	186,86	754,30	21
22	Kalisz	99,12	—	501,82	54,50	511,72	3.178,50	—	4.345,66	2.481,05	327,45	403,67	162,97	430,—	213,71	92,—	118,—	104,70	4.333,55	12,11	4.345,66	22
23	Katowice	2.553,54	—	150,60	20,—	18,—	200,—	121,61	3.063,75	344,22	76,40	93,26	—	1.000,—	—	45,—	85,80	241,55	1.886,23	1.177,52	3.063,75	23
24	Kielce	440.87	26,—	484,50	—	2.274,26	750,—	172,25	4.147,88	401,21	55,80	95,16	427,29	832,59	6,—	637,64	81,87	898,19	3.435,75	712,13	4 147,88	24
25	Koło	—	25,—	192,80	13,60	8,—	250,—	—	489,40	—	53,75	—	146,—	—	—	180,25	23,50	49,03	452,53	36,87	489,40	25
26	Kołomyja	35,68	—	452,85	245,—	1.533,52	390,—	65,82	2.722,87	65,54	63,95	374,92	87,02	1.136,50	587,86	89,70	—	39,18	2.444,67	278,20	2.722,87	26
27	Kowel od 1.IX-35 do 31. VIII. 36	72,03	8,—	568,—	54,50	398,29	1.151,30	293,85	2,545,97	754,40	160,25	327,90	62,10	149,10	23,28	63,35	67,72	672,—	2.280,10	265,87	2.545,97	27
28	Kraków	733,15	—	455,36	—	1.876,18	4.160,50	423,55	7.648,74	2.640,—	—	637,73	18,20	778,50	1.765,18	362,70	—	938,90	7.141,21	507,53	7.648,74	28
29	Leszno Wlkp. od 1. IX. 35. do 1. IX. 36	61,47	—	155,20	152,60	106,86	—	153,75	629,88	6,20	15,—	26,58	—	343,—	79,63	17,25	8,50	96,50	592,66	37,22	629,88	29

Obozy letnie

L. p.	Kto organizował	Miejscowość	Rodzaj obozu	Czas trwania od — do	dni	W/g wieku: poniżej 15 l.	15 l.	16 l.	17 l.	18 l.	19 l.	20 l. i wyżej	Razem	Młodzież szkolna: Szk. og. kształ.	Semin.	Szk. zawod.	Stud. wyższe	Razem	W/g zawodów: Wolne zawod.	naucz.	urzędn.	Rzemieślniczki	Robotnice	Różne	bez zawodu	Razem	Ilość uczestniczek: Słuchaczek	instr.	Obsada adm.	Razem
1	KOMENDA NACZELNA	Koszewniki	Okręg. dla ucz. H. S.	3 VII 30. VII 36	28	—	11	81	51	28	48	—	219	152	3	64	—	219	—	—	—	—	—	—	—	—	219	23	—	242
2		Spała	„ „ „ „	„ „	28	—	64	74	87	42	18	—	285	218	1	66	—	285	—	—	—	—	—	—	—	—	285	41	—	326
3		Istebna	„ „ „ „	3.VII- 1.VIII 36	30	—	27	94	68	60	22	—	271	206	—	65	—	271	—	—	—	—	—	—	—	—	271	30	—	301
4		Redłowo	„ „ „ „	3.VII-31. VII 36	29	—	—	255	150	63	84	—	552	370	3	179	—	552	—	—	—	—	—	—	—	—	552	44	—	596
5		Borowo	„ „ „ „	„ „	29	—	-	44	21	8	2	—	75	75	—	—	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	75	15	—	90
6		Spała	Centr. dla oddz. powsz.	1.VIII - 15.VIII	15	—	23	48	40	26	13	88	238	—	—	—	—	—	1	4	9	—	11	73	140	238	238	41	—	279
7		„ „	„ „ „ „	15.VIII - 28.VIII	13	—	2	11	8	6	5	25	57	—	—	—	—	—	1	3	4	—	—	26	23	57	57	28	—	85
8		„ „	Centr. dla drużyn w. f.	15 VIII - 31.VIII	15	55	21	13	2	—	—	—	91	88	—	3	—	91	—	—	—	—	—	—	—	—	91	28	—	119
9		Skole	Robotniczy	1.VII - 15.VII	—	—	—	—	16	22	31	69	138	—	—	—	—	—	—	—	—	19	97	12	10	138	138	22	—	160
10		„ „	3 tury 14-dniowe	15.VII - 30.VII	—	—	—	—	14	20	28	75	138	—	—	—	—	—	—	—	—	23	93	8	14	138	138	21	—	159
11		„ „		1.VIII-15 VIII	—	—	—	2	7	12	8	22	51	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12	15	23	51	51	13	—	64
12		„ „	Kolonie wypoczynkowe	15.VIII - 30.VIII	—	—	—	—	—	2	3	6	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	11	11	5	—	16
13		Postołówka	Druż. Pracy Społ.	3.VII - 30.VII	28	—	—	10	23	17	24	—	74	41	—	33	—	74	—	—	—	—	—	—	—	—	74	8	—	82
14		Garczyn	Kursy instruktorskie	3.VII - 31.VII	29	—	2	40	41	53	54	57	247	99	19	18	11	147	—	28	—	—	—	35	37	100	247	27	—	274
		„ „	podinstr. pom. instr. przyg. instr																											
15		Sól	Dla czł. Kół Lok.	3.VII-30.VIII	58	—	20	2	5	—	4	36	67	27	—	—	—	27	2	5	9	—	—	19	5	40	67	6	—	73
16		Beskid	Dla czł. Kół. Lok. i Klubu „Sprawność“	1.VII - 31.VII	60	11	—	—	7	7	—	14	39	—	—	—	—	—	—	5	10	—	—	—	24	39	39	5	—	44
17		Redłowo	Kol. wyp. dla ucz. H. S. i instruktorek	1.VIII-30.VIII	30	—	—	10	16	5	2	13	46	27	3	3	7	40	—	—	—	—	—	2	4	6	46	8	—	54
						66	169	684	556	371	346	405	2599	1303	29	431	18	1781	4	45	32	43	213	201	280	818	2599	365	—	2964

30	Lida	553,11	—	208,10	—	163,75	100,—	10,57	1.038,53	—	39,45	74,80	4,—	537,06	—	15,72	5,—	232,50	908,53	127,—	1.035,53	30
31	Lublin	28,95	45,—	1.143,65	154,35	2.712,70	700,—	184,20	4.968,85	320,—	34,10	897,62	476,—	1.155,41	941,54	340,47	229,65	255,92	4,650,71	318,14	4.968,85	31
32	Lubraniec	82,11	—	108,95	—	176,45	—	—	367,51	—	27,—	16,96	—	90,—	—	118,—	—	88,11	340,07	27,44	367,51	32
33	Lwów	1.686,86	60,—	895,05	—	1.217,04	1.757,55	3.580,37	9.196,87	1.367,02	175 40	984,82	597,13	496,17	1.295,—	382,65	155,—	3,277,14	8.730.51	466,36	9.196.87	33
34	Łowicz	[60,38	31,—	102,—	10,—	134,55	—	—	337,93	—	40,80	39,10	—	89,—	—	—	—	24,—	192,90	145,03	337,93	34
35	Łódź	382,09	27,—	1.407,—	291,58	506,66	783,50	376,43	3.774,26	958,42	86,10	220,24	616,71	342,—	—	374,11	93,35	937,41	3.628 34	145,92	3.[illegible],26	35
36	Nakło n/N.	—	—	122,—	—	435,42	—	5,—	562,42	—	—	35,50	182,25	25,—	—	16,30	5,10	264,27	528,42	34,—	562,42	36
37	Nowogródek	17,97	—	97,—	—	199,03	300,—	24,65	638 65	130,—	54,—	32,40	—	186,40	64,70	50,—	—	44,20	561,70	76,95	638,65	37
38	Ostrów Wlkp.	194,46	3,—	169,50	—	2,50	145,—	—,16	514,62	—	16,30	37,58	—	347,20	—	—	5,20	13,30	419,58	95,04	514,62	38
39	Pabianice	230,27	10,—	—	—	70,—	—	—	310,27	—	11,10	1,35	6,—	—	—	—	7,—	37,80	63,25	247,02	310,27	39
40	Parczew	77,27	—	67,70	—	289,56	50,—	14,30	498,83	40,—	—	13,05	167,62	92,—	—	15,—	—	133,48	461,15	37,68	498,83	40
41	Pińczów	3,88	—	149,—	141,71	111,78	—	7,50	413,87	2,50	31,40	18,05	52,—	10,—	—	212,85	25,10	46,80	398,70	15,17	413,87	41
42	Pińsk	140,30	5,—	527,10	—	473,97	520,—	—	1.666,37	796,42	283,34	230,71	—	27?,—	—	24,44	25,—	—	1.632,91	33,46	1.666,37	42
43	Pionki	136,?8	10,—	469,—	—	233,34	1.275.—	—	2.123.72	130,90	224,55	41,90	468,19	830,30	—	19,10	10,—	111,72	1 836,66	287,06	2.123,72	43
44	Piotrków	3,69	8,—	61 20	—	—	—	—	72,89	—	—	5,90	—	56,—	—	—	—	7,90	69,80	3,09	72,89	44
46	Poznań	712,—	8,—	819,52	55,75	4.696,46	900,—	451,17	7.642,90	560,—	327,30	829,11	166,20	895,19	2.715,36	328,87	224,—	805,80	6 851,83	791,07	7.642,90	45
46	Prużana	29,67	10,—	134,96	9,50	355,74	256,—	3,79	799,66	6,40	17,20	154,58	2,—	458,35	—	—	16,05	55,55	710,13	89.53	799,66	46
47	Przemyśl	24,96	—	302,—	31,50	5,—	132,84	31,—	527,30	32,—	29,60	6,95	23,—	316,40	26,50	—	26,—	28,45	488,90	38,40	527,30	47
48	Radom	236,42	10,—	1 242,40	—	299,12	1.780,—	1.853,35	5.421,29	—	240,05	130,96	890,63	1.455,05	50,—	600,—	—	1.873,67	5.240,16	181 13	5.421,29	48
49	Równe	76,46	10,—	179,50	100,—	284,73	525,—	1.167,—	2.342,69	748,90	—	129,89	—	565,16	—	56.75	10,—	767,75	2.278,45	64,24	2.342,69	49
50	Rzeszów	135,13	1,—	256,90	50,—	174,09	—	74,50	691,62	—	45,75	23,25	91,—	250,—	78,82	63,—	16,—	115.—	682,82	8,80	691.62	50
51	Sambor	154,17	4,35	304,55	56,—	299,45	76,60	—,70	895,82	—	82,30	95,91	33,40	250,—	51,39	127,90	64,67	53,11	758,68	137,14	895,82	51
52	Siedlce	—	12,—	163,10	25,—	228,15	1.700,—	—	2,128,25	—	720,—	33,16	—	1.081,95	—	100,—	27,—	36,14	1.998,25	130,—	2.128,25	52
53	Skierniewice od 15. II. 35. do 31. VIII. 36.	—	23,—	74,—	—	154,95	—	—	251,95	—	—	33,15	—	150,—	—	—	23,—	—	206,15	45,80	251,95	53
54	Środa	43,62	6,—	42,—	10,—	239,31	150,—	10,—	500,93	—	—	13,98	19,05	223,96	—	—	20,85	10,—	287,84	213,09	500,93	54
55	Suwałki	—	—	10,20	10,—	41,80	462,40	8,05	532,45	400,—	6,40	18,25	—	60,—	—	—	6,—	41,80	532 45	—	532,45	55
56	Tarnopol	368,88	—	489.80	4,—	351,56	100,—	773,11	2.087,35	—	308,80	432,38	71,50	410,20	244,88	104,28	130,60	121,43	1.824,07	263,28	2.087,35	56
57	Tarnów	821,35	—	181,—	—	207,96	—	1,64	1.211,95	20,—	17.—	80,82	143,70	510,10	88,44	6,20	35,85	48,37	950,48	261.47	1.211,95	57
58	Toruń	1.716,39	4,—	410,—	25,—	1.417,30	1.700,—	168,55	5.441,24	530 —	346,60	2002,63	140,—	631,—	483,37	703,—	73,89	407,58	5.318,07	123,17	5.441,24	58
59	Tuchola	50,80	9,—	163,38	3,—	131,60	100,—	4 50	462,28	—	20,—	23,90	22,20	115,—	68,13	—	14,—	20,10	283,33	178,95	462,28	59
60	Wadowice	—	—	120,—	34,04	74,19	491,43	38,25	757,91	236,—	9,—	14,—	32,64	337,27	61,50	36,40	2,70	28,40	757,91	—	757,91	60
61	Warszawa	402,45	24.—	4.948,80	489,—	3.271,75	3.300,—	75,52	12 511,52	4.260	—	4.101,78	309,45	720,90	1.046,35	—	55,—	857,65	11.351,13	1.160,39	12.511,52	61
62	Wieliczka	34,72	—	29,90	10,—	18,58	370,50	—	463,70	280,50	5,—	6,90	4,—	118,49	9,74	—	—	6,90	431,53	32,17	463,70	62
63	Wieluń	15,48	2,—	170,50	1,50	7,60	350,—	52,64	599,72	—	20,40	46,40	29,80	469,95	—	—	—	25,20	591,75	7,97	599.72	63
64	Wierzchosł.	—	—	125,60	67,32	558,50	210,—	—	961,42	—	81.15	44,82	340,—	102,80	57,21	294,45	15,—	—	935,43	25,99	961,42	64
65	Wrocławek	323,98	15,—	590,—	67,75	473,54	1.050,—	400,42	2.920,69	—	97,40	508,16	2,50	529,90	—	—	90,—	369,52	1.597,48	1.323,21	2.920,69	65
66	Wyrzysk	9,36	—	79,10	100,—	—	—	—,18	188.64	—	26,20	28,15	62,50	20,20	—	5,—	3,45	4,—	149,50	39,14	188,64	66
67	Zamość	107,48	—	238,70	10,—	163,04	661,29	8,90	1.189,41	545,—	—	53,60	23,30	450,64	—	56,77	13,12	23,20	1.165,63	23,78	1.189,41	67
		18.905,60	603,35	25.583,91	6.609,06	32.646,76	48.913,47	14.637,30	147.899,45	25.115,84	6.046,89	16.918,47	7.490,08	37.777,62	12.235 05	8.056,77	2 604 97	16.894,92	133.140,60	14.758,85	147.899,45	